

1701

כ"ג תשרי, תשפ"א
11 באוקטובר, 2020

לכבוד
מר ישראל כ"ץ,
שר האוצר
בדוא"ל

מכובדי,

הנדון: המלצות לשכת רואי החשבון לפעולות הנדרשות לסיוע למגזר העסקי בתקופת משבר הקורונה ולהמרצת המשק

בימים אלה אנו מצויים במשבר חסר תקדים בתחום הבריאותי ובתחום הכלכלי, כאשר כל יום שעובר מעמיק את גודל המשבר הכלכלי של מרבית העסקים והאזרחים.

מתוך תחושה גדולה של אחריות, לשכת רואי החשבון מבקשת להביא בפניכם רשימה של המלצות ורעיונות שעשויים לעזור למגזר העסקי לצלוח תקופה קשה זו ולהוות בסיס לצמיחת המשק עם היציאה מהמשבר.

1. קביעת מגיפת הקורונה כאסון טבע לעניין סעיף 6(17) לפקודת מס הכנסה ("הפקודה")

כידוע, סעיף 6(17) לפקודה מאפשר לשר האוצר לקבוע כי הוצאות בנקיטת אמצעים למניעת פגעי טבע שייקבעו לעניין זה תיחשבנה להוצאות המותרות בניכוי.

מוצע אפוא לקבוע, כי מגיפת הקורונה, המהווה לכל הדעות פגע טבע, אכן תיקבע ככזה לעניין הוראות סעיף 6(17) לפקודה כאמור ובהתאם תותרנה בניכוי הוצאות שהוצאו בגינה ובכלל זאת הוצאות הוניות (כגון: רכישת מחשבים לצורך עבודה מהבית, שיפור ושדרוג מערכות התקשורת, מחיצות הפרדה ועוד).

2. הארכת הוראת השעה המתירה בניכוי הוצאות הנפקה

ביום 18.3.2018 פורסם ברשומות חוק מס הכנסה (ניכוי הוצאות הנפקה) (הוראת השעה), התשע"ח-2018, במסגרתו נקבעה הוראת שעה לפיה חברה או שותפות תהייה זכאיות לנכות הוצאות שהיו להן להנפקת מניות / יחידות השתתפות הנרשמות למסחר בבורסה בישראל, וזאת בשנה שבה בוצעה ההנפקה.

תחולת החוק נקבעה רטרואקטיבית לגבי הנפקה שנעשתה ביום 1.1.2018 ואילך, תוך שהחוק יעמוד בתוקפו עד ליום 31.12.2020.

היות שחברות רבות נאלצו להקפיא את ההנפקה שתכננו בשל משבר הקורונה ובכוונתן לבצעה בשנת 2021 או 2022 עם סיום המשבר, מוצע להאריך את תחולת הוראת-השעה לשנתיים לפחות.

הנה כי כן, שתכליתו של החוק לעודד חברות בעלות פוטנציאל צמיחה והעסקת עובדים להנפיק את מניותיהן ולהפוך לחברות ציבוריות המדווחות לרשות ניירות-ערך, יפה שבעתיים בימים אלה.

נזכיר, כי במסגרת החוק נקבע, כי שר האוצר, באישור ועדת-הכספים של הכנסת, רשאי להאריך בצו את תוקפו של החוק לתקופות נוספות שלא תעלינה על שלוש שנים כל אחת.

3. התרה בניכוי של הוצאות שהוציא עובד שכיר העובד מביתו

מוצע לקבוע הוראת-שעה הקובעת כללים בדבר זכאותו של עובד שכיר הנאלץ לעבוד מביתו עקב משבר הקורונה, לדרוש בניכוי לצורכי מס הוצאות שונות בדומה לעצמאי העובד מביתו או לחלופין להכיר למעסיק בהוצאות העובד מהבית כחלק מייצור הכנסתו.

4. עדכון של התנאים הקבועים בחוק לעידוד השקעות הון לצורך קבלת הטבות

הטבות המס המוקנות מכוח החוק לעידוד השקעות הון מותנות במספר תנאים שעניינם בהיקף הפעילות (מחזור ייצור, גידול במחזור, מספר עובדים ועוד), וזאת בהתייחס לשלושה מסלולים עיקריים: מפעל מועדף, מפעל טכנולוגי מועדף ומפעל תיירותי.

היות שמשבר הקורונה הביא לפגיעה חמורה בחלק גדול מהחברות הזכאיות, ככלל, לאותן הטבות, מוצע לקבוע הוראת שעה שבגדרה יבוצע עדכון בתנאים הנדרשים לקבלת הטבות כך שזכאותן של אותן חברות לא תיפגע.

5. פחת מואץ

מוצע לקבוע זכאות לפחת מואץ בגין רכישת ציוד חדש על-ידי כלל ענפי המשק ולא רק ל תעשיה.

6. תקנות הפחת מכוח החוק התיאומים

תקנות מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (שיעורי פחת), התשמ"ו-1986 קובעות, בין היתר, זכאות לשיעורי פחת מוגדלים בשל רכישת ציוד ובניית מבנים. ברם, תוקפן של תקנות אלו פקע, לאחר הארכתן,¹ ביום 31.12.2016, ולמרות הבטחה מפורשת של רשות המסים להאריך שוב, טרם הותקנו תקנות מתאימות.

מוצע אפוא, להתקין תקנות שבגדרן תוארך באופן רטרואקטיבי תחולתן של תקנות הפחת האמורות, וזאת עד לתום שנת-המס 2021.

7. החרגת שהיה מאולצת בישראל ממבחן ה-183 ימים

1 במסגרת תקנות מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (שיעורי פחת) (הוראת שעה), התשע"ו-2016.

כידוע, אחד המבחנים הטכניים לסיווגו של יחיד כ"תושב ישראל" או כ"תושב חוץ" לעניין פקודת מס הכנסה הוא מבחן ימי השָהיה בישראל בשנת-המס (מבחן 183 ימים).

ברם, בשל משבר הקורונה, מדינות רבות סגרו את השמיים שלהם לטיסות יוצאות ונכנסות, וכתוצאה מכך יחידים רבים שהינם תושבי-חוץ נאלצים להישאר בישראל במשך תקופה ארוכה ללא אפשרות לחזור למדינת מושבם. בנסיבות אלו, ארגון ה-OECD, פרסם נייר עמדה לפיו יש להמשיך ולראות את השוהים בכפייה במדינות השונות כתושבי המדינה שבה הם גרים ועובדים באורח קבע.

היות שישראל חברה בארגון ה-OECD מוצע לאמץ את ההמלצה האמורה ולקבוע הוראת שעה שתנטרל ממניין ימי השָהיה בישראל את ימי השָהיה הכפויה בשל משבר הקורונה.

8. זיכוי במס בשל תרומות למוסדות ציבור

סעיף 46 לפקודת מס הכנסה מְקנה זיכוי ממס בשל תרומה למוסד ציבורי בשיעור של 35% מסכום התרומה. זאת, בתנאי שסכום התרומות אינו עולה על 35% מהכנסתו החייבת של התורם באותה שנה או על 9,350,000 ₪ (נכון לשנת-המס 2020), לפי הנמוך שביניהם.

אין זה סוד שהמגזר השלישי משווע לתרומות בימים טרופים אלה, ומנגד קיימים לא מעט בעלי הון המוכנים לתרום סכומים ניכרים אך מגבלת תקרת הזיכוי מונעת זאת מהם.

על-כן, אנו ממליצים להגדיל לתקופה מוגבלת את שיעור הזיכוי ממס ל-50% ולבטל את מגבלת תקרת ההכנסה.

9. איחוד שנות-המס 2019 ו-2020 והכרה בחובות אבודים מס הכנסה ומע"מ

עקב ההפסדים הניכרים אותם חווים עסקים רבים בשנת 2020 מפעולות שבוצעו בין היתר בשנת 2019 אנו ממליצים על איחוד של שתי שנות-המס האמורות ולראות בהן שנת-מס אחת.

בכל מקרה, שורת ההיגיון מחייבת, כי חובות שנוצרו בשנת 2019 ונעשו רעים בשנת 2020 עקב משבר הקורונה ייחשבו כחובות אבודים כבר בשנת 2019.

תקנה 24א לתקנות מע"מ מאפשרת הכרה בחוב אבוד לעניין חוק מע"מ וקובעת את התנאים והכללים לקבלת החזר המע"מ שמקורו בחוב כאמור. כך למשל, נקבע כי הוצאת הזיכוי תעשה רק לאחר שחלפו 6 חודשים מיום הפקת החשבונית שבשלה נוצר החוב.

לאור המצב הקשה במשק ומצבן התזרימי של חברות רבות מומלץ לקבוע הוראת שעה שתקל על תנאי ההכרה בחוב אבוד לתקופה של שנה לפחות.

10. הטלת מע"מ דיפרנציאלי

בימים קשים אלה של משבר כלכלי ועל מנת לסייע לשכבות החלשות והנזקקות מומלץ לפעול להחלת מע"מ דיפרנציאלי. חשוב לציין, שברוב מדינות האיחוד האירופאי קיים מנגנון מע"מ מופחת או סופר מופחת על מוצרים בסיסיים (מוצרי מזון, תחבורה, תרופות ועוד), ומע"מ סטנדרטי.

ניתן לבחון מימון העלות התקציבית הכרוכה בכך בדרך של הטלת מע"מ בשיעור גבוה על מוצרי יוקרה, רכבי פאר וכו'.

11. מע"מ בייבוא

הפעלת מנגנון של דחיית תשלום המע"מ בייבוא כך שלא יחול במועד שחרור הסחורות מרשות המכס אלא ידחה למועד הגשת דו"ח המע"מ החודשי, כך שככל והמע"מ בייבוא מותר בניכוי הוא ידווח כנגד מע"מ התשומות מסגרת הדוח התקופתי.

12. היפוך חיוב דיווח במע"מ בענף הבנייה וכוח האדם

שוק הנדל"ן הוא אחד מקטרי הצמיחה של המשק. למרבה הצער להווי ידוע כי ענף כוח האדם והקבלנות, בדגש על שירותי בנייה, מועד לפורענות בהיבט החשבונות הפיקטיביות, זאת מהסיבה שחלק ניכר מהחשבונות בתחום זה מחליפות ידיים רבות של קבלני משנה ומתווכים. בימים אלה של מצוקת כוח אדם קשה סוגיה זו מקבלת משנה תוקף, ועל כן, אנו ממליצים לקבוע הוראת שעה כי בענפים כגון זה יידרשו מקבלי שירות (המסווגים כ"עוסקי"), להוציא חשבונית עצמית (בדומה לקבוע בתקנה 16 לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו-1976). בזכות המנגנון המוצע, החזר מס התשומות ותשלום מס העסקאות ייכרכו יחדיו מה שיקל תזרימת על העוסקים בתחום מחד ומאידך ימגר את התופעה של הפיקטיביות בענף.

13. גילוי מרצון

מוצע לחדש את המהלך שנעשה בזמנו של נוהל גילוי מרצון ובכך להביא הן לגידול בהכנסות המדינה והן לזרימת כספים לישראל אשר יביאו להגדלת הצריכה הפרטית.

14. שחרור חסמים לביצוע שינויי מבנה

בחודש אוגוסט 2017 התקבל תיקון 242 לפקודת מס הכנסה בגדרו בוצעו מספר תיקונים מקלים לחלק ה'2 לפקודה שעניינו בשינויי מבנה, שבעקבותיהם הוסרו חסמים רבים בפעילות העסקים והתאפשרו מיזוגים ופיצולים באופן נרחב יותר.

עם זאת, קיימים עדיין חסמים משמעותיים שטרם הוסרו ואשר לגביהן כבר הושגו הבנות עם רשות המסים שאף הבטיחה לגבשן במסגרת הצעת חוק שתוגש לכנסת עד לתום שנת 2017. כך, למשל, מדובר בהעברה בפטור ממס של נכס עם התחייבות ספציפית, בפיצולי עסקים שנקלעו לסכסוכים ולחוסר תפקוד יעיל ומשותף (עם דגש מיוחד לפיצולי עסקים של חברות משפחתיות שההורים המייסדים נפטרו), אי-ביטול המחיר המקורי (העלות לצורכי מס) של רכישת חברת הבת בעת מיזוגה עם חברת האם ועוד.

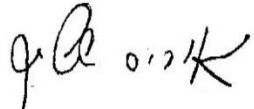
המדובר בחסמים מכבידים על הפעילות העסקית והכלכלית וגורמים להאטת הצמיחה במשק לה נידרש כאוויר לנשימה עם צאתנו ממשבר הקורונה.

מובן כי אין באמור לעיל כדי להוות רשימה ממצה של כלל ההמלצות והצעדים הדרושים בתחום הפיסקלי על מנת לאפשר למדינה ולציבור הנישומים להתמודד בצורה המיטבית, ככל הניתן, עם סערת הקורונה ובטוחים אנו כי בעבודה משותפת יעלו המלצות וצעדים נוספים.

הצעות אלו גובשו ע"י מיטב מומחי המס בלשכת רואי חשבון ובהשתתפות פורום מנכ"לים, מנהלי כספים וחשבים חברי הלשכה.
אנו עומדים לרשותכם לכל סיוע הנדרש לקידום הרעיונות שהוצעו לעיל ולקידום רעיונות נוספים, ככל שיידרש.

בברכת ימים בריאים לכולם ובשורות טובות,

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת לשכת רואי חשבון
בישראל

העתקים :

מר ערן יעקב, מנהל רשות המסים בישראל
רו"ח (עו"ד) ליאת נויבירט-פייג - סגנית נשיאה, יו"ר (משותף) ראשות ועדת המסים (לענייני מע"מ) ויו"ר ועדת הקשר עם מע"מ, לשכת רואי חשבון
רו"ח אריה פונדק - יו"ר ראשות ועדת מסים, לשכת רואי חשבון
רו"ח צבי פרידמן - יו"ר הוועדה ליוזמות חקיקה בתחום המס ותגובה להצעות חוק
רו"ח אלינה פרנקל - רונן - משנה לנשיאה ומ"מ ויו"ר פורום מנכ"לים, מנהלי כספים וחשבים